

Dr. Nûredîn Zaza
1919 - 1988

NEW ROZ

Osman Sebrî
1905 - 1993

Xebat ji bo :

- * Zordarî ji ser gelê me yê Kurd li Sûriyê rabe.
- * Azadiya demokrat û rêzgirtina mafên mirovan.
- * Mafên gelê Kurd ên netewî di çarçewa yekîtiya welêt de.

Ji weşanên Partiya Yekîtiya Demokrat a Kurd li Sûriyê

Hejmar (114)

Sal 20 Rezber 2015z - 2627k

Buha (50)L.S

Rewşa Dijwar û Gelê Zindî û Pêdar!

▪ Rozad Elî/Desteya sernivîser

Babelata pir giran a qeyrana Sûryê, hemî aliyên jiyana welatiyan daye ber xwe. Ji pariyê nên û dilopa avê de bigire û ra bigihê warê ewlehî û jiyana mirov.

Di warê aborî û jiyana mirov de, roja îro li piraniya deverên Sûryê, hertiştêk li bazarê li gora buhaya Dolar tê kirîn û firotin. Ango tiştê ku berî qeyranê bi 50 L.s bû, ew niha bûye dora 350L.s. ango tişt heftaq buha bûye.

Li aliyê din, û li ba piraniya pir ji xelkê me, qezenc û dahatî (warêd) jî pir zêde ne bûne. Eger mirov karmendê dewletê be, bûye bêtirî sê salan mihaneya wî zêde ne bûye. Û eger pişekar be, rewşa xirab a kar, û bazara guhêzok û nerawestî jî li ber çava ye û wî dixê bin dijwariyên giran. Lê eger cotarî be, dîsa jî rewş pir xirab e, û ji tuksî netê veşartin; Ji aliyekî de pêdviyên çandiniyê pir buha bûne û ew jî li dolaran dikev, û ji aliyekî din de, piraniya navçên kurdî di dorpêckirinê de ne, rê têne girtin, û gelek bazar jî kavil bûne. Ew jî dihêlin, ku piraniya caran pişekar û cotarî gelek ②

Jiyan li bajarê Efrînê

Jiyan li kampa penaberiyê

Li Efrînê..

Hilbijartinên Rewşên Taybet !!

▪ M.Elî

Li dehê meha Rezberê^(Êlûnê) hilbijartinên serokên şaredariyan li herêma Efrînê li dar ketin. Karûbar û amadebaşiyên hilbijartinê, serûber ji hêla Rêvebirya Xweser(RX) û Tevger Civaka Demokrat (TEV-DEM) de hatin kirin. Wan hejmara şaredariyan û şêngehên bi ser wan ve bi nav kirin, Komîseriya Giştî ya Hilbirartinan ava kir, ciyên sandiqaan vebjartin, endamên komîtên sandiqaan ⑥

Beriya Cizîrê û Mêrdînê Nas bikin!

▪ Konê Reş

Cizîra Sûriyê dilê Mezopotamya ye û Beriya Mêrdînê kezeba wê ye. Beriya Mêrdînê landika şaristaniya mirovahiyê ye. Cihê hevdîtina nijadên ku ji bakur de daketine, pêrgî nijadên ku ji başûr de hatine bûn.. Gelek rojên xêr û şer di ser re derbas bûne; bilind bûye û careke din daketiye, aramî lê belav bûye û wêraniyê careke din konê xwe di ser re vegirtiye, çend carekê Moxolan bi ser de girtine, xelkên wê kuştine, malên wan wêran kirine û tovê jiyanê jê qut kirine.. Lê va careke din, piştî 600 salî ji wêraniyê û ji dor sed salî de, jiyanê hêlîna xwe bi xurtî têde ava dike, careke din dengên melayên mizgeftan, zingilên ⑩

Dîsa Koçberî!

■ Dr. M. Zeyno

Di van du-sê salên dawî de, bi hezaran Kurd ji herêmên xwe li Sûriyê koçî welatên derve bûn û ev tevger ta vê kêlîkê berdewam e û tu kes nikan e dawiyê wê nîşan bide. Ev koçberî tiracîdî û xişim û bêtareke mezin e bi ser welêt û şênîyên me de hatiye. Bûyereke reş e dema mirov ji cih û warên xwe, ji mal û xanî, ji zevî û gund 11

Rewşa Dijwar ... Dûmahîk

dijwariyan bibînin, toşî zîyanên mezin bibin, sermiyanên wan ji dest herin, di bin dênan kevin, di bin zexta jiyana rojane de binalin û neçar bibin li çareyine din ên tal bigerin.

Di nava van dijwariyên îjdlî û kavildar de, mirovê Sûrî û Kurdên me jî di nav de, pir li xwe diheyirin û gelek ji wan neçar dibin pişeyên xwe biguhêrin yan jî berdin, û bi her şeweyekê hewil bidin pêdviyên jiyana mal û zarokên xwe bicî bikin.

Ji ber wê yekê jî, hinek ji xelkê me neçar dibin berê xwe didin derve û bi paş sînoran dikevin, hinek jî pişt nava xwe peht girê didin, diranên xwe diçirîkînin, û eger bi çi hawî be jî, debara jiyana xwe û mala xwe dikin. Em hemî jî li bendê ne ku belkî (Xwedê) avekê li vî agirî bike û rewşa Sûriyê berve aramî û çareseriyê here.

Wek mînak, li navçeke mîna navça me (Efrîn), ji bo meşandîna jiyana rojane, derfetên debarê ji gelek deverên kurdî yên din pirtir in. Navça me ji hêla baranê de di pileya yekê de ye li Sûriyê, li gelek gundan kanî û golên avê

hene û ava wan ra dawiya Havînê dimînin. Çemê Efrînê, gola Meydankê û golên biçûk ên din jî mîna Gola Endarê û Bircê.. û hwd, jêderine herdemî ne ji avê re, di wan golan de gelek cureyên masiyan jî dijîn. Ji bilî ku li piraniya malan bîrên avê jî hene, û gelek mal ava baranê jî di serîncan de diparêzin. Xaka navçê jî ji hemî cureyên çandiniyê re dibe. Tu malên me li gundan tunene ku enkûreke xwe tunebe û bikêrî çandina hemî cureyên keskahiyên xwarinê ne tên. Ji bilî ku, navçe di warê çêrê de jî pir lêhatî ye. Gelek cureyên tilûr û lawirên çolê jî lê dijîn, ew jî ji bo nêçîrê û peydakirina goşt lêhatî ne.

Eger her malek çend bost xak di hewşa mala xwe de ji bo çandina hinek cureyên keskahiyê amade bike, ew malak di her werzeke salê de, wê kani be gelek nofên keskahiyên xwarinê biçîne û pê debara mala xwe bike, wek: Bextenîz, ze`ter, reşad, pîvazên şîn, sîr, bamî, fasûle, xes, tirp, hindib û gelek cureyên din jî.

Ew mala kane du mirîşkan û bizînekê jî tîmar bike, hêk û şîrmastê xwe jê bigire. Nimûneke

din; dora pêncî gund li derdora gola meydankê hene, eger her malek di heftê de carekê here masiyan, û du kîlo masî bigire, ewê pêdviya mala xwe ji goşt û pirotîn peyda bike.

Kurd dibêjin ((Eger roj reş bû, tu kê jê reştir bî)). Ev jî rojine reş in û bêguman jî wê derbas bibin, lê gerek e em jê reştir bin û debara xwe bi her hawakî bikin. Gelê me yê Kurd ne zexel e, mirovên wî, nemaze jî dê û xûşkên me, pir zîrek û çalak in, ew (mêrên) rojên reş in. Dem û Rojên ku di ser me re derbas dibin pir dijwar in. Ew ji hêla siyasî de jî rojine dîrokî ne. Kî kani be di van rojan de xwe ragire, berxwe dide û li ser xaka xwe pêdar bimîne, paşeroj ji wî re ye û ewê li dawiyê bi ser keve. Di van rewşan û di vê mijara çarenûsî û dîrokî de, em bawer in ku ji gelê Kurd pêdartir tuneye. Ew gelê ku bi sedsalan xwe li hember zulmûzora bi dehan dewlet, impretorî, hêriş, ceng, talan, enfal, kîmiyebaran û her cureyekê ji cureyên zordariyê xwe ragirtiye, bêguman wê kani be ji vê qeyranê jî serkeftî derkeve, û ji nû ve, û bi hêvî û rengine nû ber ve rojê here û Newrozeke nû û nûjen bafirîne.

Nêrîna Azad

Rojhilata Navîn

Û Nîşanên Şerekî Cîhanî Yê Sêyemîn

■ Merwan Berekat

Li Rojhilata Navîn roj bi roj kela şerekî mezitir bilind dibe, aliyên ku agirê vî şerî gur dikin gelek in û her yek ji wan li gora berjewendiyên xwe yê siyasî, aborî û yê stratîjî naxwezî ku agirê vî şerî were vemirandin.

Li Sûriyê; Ev bûne pênc sal, ku rêjîma xwînî ya Elbe`s bi hemû çekan şerekî bê sinc û hovane bi gelê Sûrî re dike. Di vî şerî de, ji (% 30) bajar, bajarok û gund hatine hilweşandin, û hîn jî ev karê ne mirovane berdewam e.

Bi milyonan niştecihên Sûriyê û ji hemû pêkhateyan penaber û koçberî dervayî welêt bûne, bi sed hezaran jî zarok, jin, mêr û ciwan hatine kuştin, rêjeyeke nêzîkî wê jî wînda ne û rewşa wan ne diyar e ku ew li kû ne û çi bi serê wan hatiye??

Di destpêka qeyran û şerê Sûrî yê navxweyî de, bi dehan dewletên hermê û yê cîhanê diyar kirin ku ew dostên gelê Sûrî ne, lê wek Kurd dibêjin: *Gotinên li ber dîwaran li cihê xwe dimînin*. Wan tevan derew li gelê Sûrî kirin, û hîn jî pir aliyên ku xwe wek rikber nîşan didin bi wan bawer dikin!!

Roja îr, bi dehan dewletên Rojhilata Navîn û yê cîhanê bi şeweyên curbicur destêwerdana wan di qeyrana Sûriyê de heye. Hin bi hemû rêbazan piştevaniya

rêjîmê dikin, Hin jî piştgiriya bêlûkên ku bi ser rikberê ve ne dikin. Lê çîrok ji wê mezintr e, û gerandeyên şerê ku tê kirin ne rêjîm û ne jî rikber e.

Di dema ku rêjîm ji pir aliyên ve lawaz dibû de, ji nişkê ve rêxistinek bi navê Rêxistina Dewleta Îslamî (Da`îş) derkete ser qada şer, û di demeke kurt de wek nexweşiyê vegirtane ew li piraniya herêmên Sûriyê belav bû. Ev rêxistina tundrew û terorîst yekser şerê bêlûkên ku bi ser rikberê ve ne kir. Piştî ku wê hin bajar û herêm bi dest xwe xistin, her tiştek da alî û bi hemû çek û kiryarên terorî şerê Kurdan kir, û hîn jî ew şer berdewam e. Lê roj bi roj ew li pêş şervanê Kurd di sergoyê dîrokê de tînin gevizandin.

Di vî warî de, pirsine mezin hene, û hîn bersivên wan ne diyar in, ew jî ev in: Da`îş kî ye? Kê ew çêkir? Çima civaka navdewletî wek tê xwestin şerê wê nake? Û herweha çima bermîlên teqîner ên rêjîmê di ser navendên vê rêxistinê de netên berdan?? Eger çeteyên vê rêxistinê di şerê bi Kurdan re bi sernakevin, çima pir dewletên herêmê li ser Kurdan çavsor dibin, û rayedarên wan li ser ekranên T.Vyan rê nadin hev û dibêjin: Yekîtiya ax û gelê Sûriyê çênabe kesek pê bilîze û perçe bike!! Lê ew jî bîr dikin ku ev bûne çar sal Sûriyê di hemû waran de tê par-

vekirin.

Eger mirov nexşeya şerê ku di hindurê Sûriyê de dibe, bide ber çavên xwe û wê baş raçav bike, birastî; dê bigîne vê encamê: *Şerekî cîhanî yê sêyemîn di xak-nîgariyêke biçûk de ku navê wê Sûriyê ye dest pê kiriye*. Di vê navberê de, û dema ku pêwîst e ev şer were rawestandî, û di bin sîwana civaka navdewletî de çarçeyek jê re were danîn Rûsiya bûyeran germtir dike, û bi hêza xwe ya leşgerî dikeve nava qeyranê. Ev yek jî teqez dike ku temenê ev şerê qirêj dirêj e.

Ev destêwerdana Rûsiya ya leşgerî û carcarina jî hin rayedarên Emerîka radigihînin ku ewê navendine xwe ya leşgerî li herêmên Kurdî û nemaze li Kobanê ava bikin, û herweha Tirkîyê jî di kefteleftekê de ye, ew jî hewl dide ku cihekî ji xwe re di Sûriyê de bibîne, ev tev diyar dikin ku pirojeya parvekirina Sûriyê hatiye amadekirin, û kar li ser wê tê kirin.

Li Îraqê jî rewş ne dûrî rewşa Sûriyê ye. Li alîyekî Rêxistina Dewleta Îslamî (Da`îş)..... ④

AKP û Nijadperest Xewnan Dibînin!

■ Desteya sernivîser

Hilbijartinên 7ê Pûşberê^(Hiziranê) ya perlementoya Tirkîyê bû bûyereke navbirî di dîroka Komara Tirkîyê (T.C) û Kurdistanê de. Cara yekê bû, ku rê ji gelê Kurd re li Tirkîyê vebû û kanî, bi vîna xwe, heştê nûnerên xwe bigihandana perlementa Tirkîyê. Ew encaman û rastiya berçav, sergêjiyeke mezin ji destlatdarên T.C û raya giştî ya tirkperset re çêkir. Bi rastî jî, wekî ku çawa ew encam ji 5

Rojhilata Navîn ...Dûmahîk
bi hemû aliyên Îraqî re û nemaze bi Kurdan re di şerekî berfireh de ye. nakokî û carina jî şerekî sar di navbera Herêma Kurdistanê û Bexdadê de hene. Û herweha di navbera aliyên Îraqê yên ku bi hev re şerê Da`îşê dikin de jî hene, û pir caran şerê çekdarî jî di navbera wan de diqewime. Wekî çawa destêwerdanên curbecur di Sûriyê de hene, û rojane rewş xerabtir dibe, herweha di Îraqê de jî hene, û ta niha çareserî li wir jî ne diyar e.

Tirkîyê çi karî dike, û çi dixweze? Di destpêka qeyrana Sûriyê de, û ta niha jî Tirkîyê her di gurkirina şer de ye. Wê pir aliyên ku xwe wek rikbera Sûrî nîşan dane li Stembolê bi cîwar kirine, û tiştê ku li hindurê Sûriyê bixweze di riya wan re dike. Yan din, ew ji roja roj de piştgiriya Da`îşê jî dike. Piştî ku ew têngihîst ku Da`îş di şerê li hembera Kurdan de bi ser nakeve, û ew nikare berjewendiyên wê bi cî wine, xwest xwe bike hevalê Hevbendiya Navdewletî ya ku ji bo şerê Da`îşê çêbûye. Lê rastiya wê ne ew e, hîn têkilî û piştgiriya wê ji ev rêxistina terorîst

(Da`îşê) re nehatine birîn. Ya din, Tirkîyê hevpeymanana di navbera xwe û P.K.Kê de têkbir, û bi hêza xwe ya asîmanî herêmên çiyayê Qendîlê bombebaran dike. Ango wê dest bi şerê bi Kurdan re kiriye. Daxweza Tirkîyê ne rawestandina şerê ku li Sûriyê dibe ye, û ne jî şerê Da`îşê û terorê ye, lêbelê şerê Kurdan e. Ji ber ku serkeftinên ku Kurdên Rojavê Kurdistanê bi dest dixînin, ew wek stiriyan di çavên wê de têne daçikandin. Lê ev şerê ku Tirkîyê bi kurdan re dike, ewê bervaja lê vegere, û li dawiyê encama wî serkeftina gelê Kurd e.

Eger mirov bûyer, şer û rewşa ku li Sûriyê, Îraq û Tirkîyê dibin baş bixwîne, ewê bigîne vê encamê: *Hevpeymanana Saykis Biko li ber rakirinê ye, û sînorine nû têne danîn.*

Îran di çi çopilmê de ye? Hîn xewna Imberatoriya Sefewî ji serê Îranê ranebûye, ew dixweze di herêma Rojhilata Navîn de xwe bike yekem dewleta hêzdar, û destlatdarî û serweriya xwe li ser vê herêmê bimeşîne. Ji ber wê jî destêwerdana wê ya leşgerî di piraniya dewletên ku şer tede

dibin de heye wek Îraq, Sûriyê, Yemen û Libnanê, û di pir dewletan de jî piştgiriyeke locstîk ji tevger û rêxistên Şî`î re dike, nemaze yên ku li dewletên Kendava Erebi.

Lê ew xewna ku di serê Îranê de li ber xwe dide, tucarî hişyar nabe, û çavên wê venabin. Ji ber ku gelên Îranî ew jî li ber şoreşeke pir bi hêrs in. Ji aliyekî din ve dewletên ku xwe wek serwerên cîhanê dibînin, tucarî serê Îranê bernadin ku ew bibe dewleteke mezin û serweriya Rojhilata Navîn bike. Lê hîn dem nehatiye ku hevsarê destêwerdan, serberdan û xewna Îranê were veçengandin. Bêguman ew dem ne dûr e.

Li gora xwendina me ji van bûyer û qeyranên ku li Rojhilata Navîn çêbûne re, û roj bi roj ew berfireh û dûrî çareserkirinê dibin, û aliyên destêwerdanan û nemaze yên leşgerî di wan de pir dibin, û di heman demê de dewletên Ewropî ji pêlên koçberan hawar dikin, ev tev nîşanên destpêka nîvşerekî cîhanî yê sêyemîn in. Lê tenê herêma Rojhilata Navîn û derdora wê buhaya vî şerî bide.

AKP ... Dûmahîk

gelê Kurd re bûn serkeftineke mezin û cidawaz, ew ji nijadperst, olperest û ji Partiya AKP ya Îslamewî re jî bû wek xewneke reş. Ji ber ku, wê yekê, rastî û bingehên siyasî, ramiyarî û dîrokî ya ku T.C li ser ava bûye ((Yek millet, yek ziman, yek al)) anîn xwar, û çavên raya navdewletî jî li ser gelê Kurd û rastiya hebûna wî û mafên wî vekirin. Hemî alî û kes jî têgihîştin ku tevgereke siyasî ye xurt li Kurdistana Bakur bi ser lingan ketiye û nêrîn û daxwaziyên rewa yên miletekî ku bi navê (Kurd) e, dinimûne.

Bêguman, encamên hîlbijartinan li heza partiya AKPê û partiya nijadperest MHPê jî ne hatin. Loma jî wan xwast, di riya hîlbijartinine nû re, rastiyan ku di hîlbijartinên miha Pûşberê de derketine holê, biguhêrin, û rewsa perlemanî û siyasî wekî berê vegeerînin, belkî kani bin jî dengên Partiya Gelên Demokratîk HDP kêm bikin û daxînin bin asta serkeftinê. Baweriya bilind ew e, ku wê ûştê, û hîn çend roj di ser hîlbijartinan re derbas ne bû bûn, li 20ê Pûşberê, xwekujekî ji regeza Tirk ku bi rêxistina DAIŞê re kar dikir, kumkujiya Pirsûsê(Sirûcê) ya qirêj pêk anî, û di encamê de bi dehan keç û xortên çepgir, ku ji hemî deverên Tirkiyê hati bûn daku alikariya Kobanê bikin, şehîd û birîndar ketin.

Li wê demê hin navgînên Mîdyayê destên xwe yekser dirêj

istîxbarata Tirkiyê kirin û gunehê wê rakirin. Belkî wê lomê, û dako T.C gumanan ji ser xwe rake, û ji ber egerine din jî, ew razî bû ku baregehên xwe ji balefirên Emerîka re veke, û razî bibe ku bi şeweyekî yekser di şerê li dijî Daişa teror de beşdar bibe. Lê merca T.C ji bo wê yekê ew bû, ku Emerîka bi-pejîrîne Rêxistina Dewleta Îslamî (DAIŞ) û Partiya Karkerên Kurdistan (PKK) bi yek terezûya teroristî werin pîvan.

Li ber ronîya wê hevtêgihîştina bi Emerîka re, û li dema ku firokeyên Hevpeymanana Navdewletî ji baregeha Encirlikê rabûn, bi dehan firokeyên T.C jî hêriş birin ser baregehên PKK li Herêma Kurdistanê, û bi dehan şehîd ji Hêzên Parastina Gel (HPG) û gundiyên Herêma Kurdistanê ketin. Di ber re, hêrisa girûpên nijadperstên Tirk jî li hemî bajarên Tirkiyê li dijî Kurdan û arzûyên wan bilind bû, li gelek bajarên hêriş birin ser welatîyên Kurd ên bêşûc, bi dehan birîndar ketin û arzûyên wan jî hatin şewtandin û wêrankirin.

Di vê rewşê de, HPG û gelê Kurd neçar bûn ku berxwe bidin. Lewre li gelek bajarên Bakurê Kurdistanê çalakiyên berevaniyê rabûn, û di encamê de bi dehan çalakvanên Sivîl hatin kuştin, bi sedan birîndar bûn û hejmareke mezin jî hate girtin, û gelek bajar û navçeyên Kurdistanê jî hatin dorpêçkirin û mîna deverên leşkerî hatin nasandin.

Raya giştî dizane, ku ev şerê

ku ji bêtirî sê salî de li Tirkiyê û Bakurê Kurdisatnê dibe, bingehê wê ya dîrokî heye, ew ji encama zor û setema li ser gelê Kurd hatiye. Û zane jî, ku di wan salên dirêj de, partiya PKK û serokê wê Ebdela Ocelan, gelek caran ji aliyê xwe de şer rawestandî, û ragihandine jî ku eger T.C li mafê Kurdan mikur were, ew amade ne çekan dînin û xebateke siyasî û sivîlane bikin. Lê dewleta Tirkiyê û Receb.T. Erdoxan, digel ku gelek sozên baş didan û çend gavên berçav jî avêtin, lê nikanî xwe ji nijadperestî toraniyeta ku T.C li ser ava bûye xelas bikira. Loma jî egerên gurbûna şer di navbera şervanên HPG û Hêzên T.C de hîn li dar in, zindî ne û hikardar in jî. Çare jî, wekî ku hemî demokratên Tirk û Kurd jî dibêjin, tenê di riya xebata siyasî û guftûgoyan re gengaz e. Û ev şerê ku roja îro dibe, tucaran nakeve xizmeta ne tirkan, ne Kurdan û ne jî tevahiya gelên Tirkiyê. Loma jî, gerek rojekê pêşde raweste û bi şeweyekî rast û durust û bi niyazeke paqij dest bi danûstandinên aştiyê bibin.

Di vê babetê de, û ji bo rawestandina ew şerê qirêj ku li Başûr Rohilata Tirkiyê dibe, û dijîtiya ku di navbera Kurdan û Tirkan de bi egera wê gur dibe, perlemenetra Kurd Xanim Leyla Zana ku gelek xelatên cîhanî wergitine, ji alavên navgîniyê ragihandin û wiha got: ((...gerek e ev şerê dînwer ku li Tirkiyê dibe yekser raweste, dilê me nagire em bibînin xort tene ... **7**

Li Efrînê ... Dûmahîk

bi nav kirin, hemî alavên xwe yên ragihandinê ji bo hilbijartinê bi kar anîn, navgînên gihandinê jî peyda kirin; Yanê, bi tevahî hemî karûbarên pêkanîna hilbijartinê li xwe girtin û bi destên xwe kirin.

Tiştê balkêş di hilbijartinê de, ew bû, cara yekê bû ku Partiya Yekîtiya Demokrat a Kurd-YEKÎTÎ ku li derveyê sazûmana TEV-DEM ye, bi namzet û dengdanê dakete hilbijartinê. Partiya YEKÎTÎ di daxuyaniya xwe ya beşdarbûnê de eger û pêwîstiyên beşdariya xwe di hilbijartinan li Efrînê wiha şirove kirin: ((.. ji bo ku welatî bi-hevojin ser pêkanîna mafê xwe yê hilbijartinê di hilbijartinên xwecihê de, û beşdarbûneke çalak ji bo peydakirina tevgeraneke ^(Hîrak) civakanî ku li ser çanda welatî û nirxa wekhevîyê radibe, û ji bo hilgirtina berpirsiyariyê li hember metirsiyên îjdir ku li derdora navçê hene, û rewşên jiyaniyên ku navçe tê re derbas dibe, ew dijwarî jî ji ber berdeewamiya hikariyên qeyrana babelatî ku bi salan e li ser welatê me Sûryê digere.. em di vê hilbijartinê de beşdar dibin..)).

yan, xwîneke nû bi civaka Çiyayê Kurmênc de berda. Li seranserê gund, bajarok û bajarê Efrînê jî, mehrecanên hilbijartinê çê bûn. Namzetan bîr û baweriyên xwe li derbarê gelek mijaran ji gelê xwe re gotin, pîrs û pîrsgirêkên wan danîn ber çavan, rewşa navçê ya dijwar dane nasîn, û metirsiyên ku hene jî anîn ser zimên. Hemî namzetan tekez kir, rewşa ku îro em tê de ne rewşeke pîr nazik û awarte ye, ji bo derbaskirina wê jî pêdarî, yekrêzî, hezkirin ji hev û hilgirtina berpirsiyariyêke tevahî ji hêla her aliyekî, herkesî û her hêzeke siyasî de gerek e.

Beşekî baş ji xelkê me, di daketina partiya YEKÎTÎ ya hilbijartinan de hêviyek didît. Ew li bendê bûn, û hîn jî li bendê ne, ku hevkarî û tevkarîya hemî aliyên siyasî li Çiyayê Kurmênc pêk were û xutir bibe, wan hêvî dikir, ku hilbijartin pak bin, daku bibin destpêka levkirinek durust di navbera hemî aliyên siyasî û civakê bi xwe de jî.

Lê belê, di karnava hilbijartinê û şeweya gerandina wê de, gelek tiştên şaş, ne baş û mixabîner

Bi daketina Partiya YEKÎTÎ li hilbijartinan serokên şaredariyan, heyamek baş ji çalakiyên siyasî û ji mîlmilaneya

hilbijartinê re çê bû. Bi rastî jî wan çalaki-

derketin meydanê. Ew tiştên şaş li dereyî zagon û rêzanên hilbijartinan yên ku Rêvebirya Xwesr bi xwe danî bûn bû. Zor mixabin, nemaze jî, ew kiryarên ne durust û mixabîner ji hêla gelek karbidestên Rêvebirya Xweser û hen endam û alîgirên TEV-DEM bi xwe de hatin kirin.

Li derbarê ew tiştên neyasayî û destêwerdar ku di hilbijartinan hatin dîtin û tomarkirin, di daxuyaniya partiya YEKÎTÎ de wiha hati bû: ((.. Şeweya ku Hilbijartin pê bi rê ve çûn, nemaze jî roja dengdanê, rewşeke nebêlaneyî ye beloq ji hêla gelek serokên komîteyên sandîqan de hatin dîtin. Ji destpêkê de kertên dengdanê li gelek deran bi şeweyekî vebjartinê hatin belavkirin. Gelek kiryar û destêwerdan ji hêla navnasine ku li ser TEV-DEM tene jimartin de hatin kirin. Ew hemî tişt û rastî bûn wek destdirêjiyêke eşkere ji bingehên zagona hilbijartinê re, û ji maf û serbestiya dengdaniyan re bûn asteng û kelem. Ew tiştên şaş û destdirêjdar hiştin ku heyameke neyînî û tevleheveke mezin li roja hilbijartinê peyda bibe)).

Li ber ronîya wan tiştan û çawaniya nebaş ku hilbijartinan serokên şaredariyan pê li dar ketin, partiya YEKÎTÎ biryara xwe da, ku di hilbijartinan

7

Kurd û Internet

■ **Vejiya Kurd**

Di serdema bîst û yekê de, teknoloji û pêşketina wê, ji hemû dewletên cîhanê re bûye girîngtirîn mijar.. ji ber ku pêşketinên teknoloji û zanyariyê bi xwe re pêşketinên mezin di hemû aliyên jîyanê yên aborî, civakî, zanistî, tendurustî û çandî de anîne. Internê, televîzyon, mobayl, komputer... û H.W.D hemû berên wê teknolojiya pêşketî ne û ew hemû dikevin xizmeta mirovahiyê. Bi lez jîyana mirov diguhêrin û pêşve dibin... Bêguman ew tev jî bandoreke mezin li hemû aliyên jîyanê dikin, ji danûstandinê de bigire heya li ser tendurustî û perwerdeyê, ji warên zanistî û aborî ve heya meydana siyasî û rojnamegeriyê.

Intirnê, û bi taybetî Twiter û Faysbûk, tevî ku hin aliyên xwe yên ku zîyanê didin jî hene, lê ew îro wek pêdiviyekê ne û nemaze ji bo me Kurdan, em bi tu awayî, bêyî bidestxistina van destkeftên han, nikarin welatê xwe bi pêş bixin û doza gelê xwe ji cîhanê re bidin naskirin.

Bikaranîna intirnê îro gerdûn bûye gundekî biçûk û sînorên netewî yên dewletan bê wate hîştine, mirov dikare bûyer û pêşketinan kêlik bi kêlik bişopîne... û ji ber ku internet alaveke azad e, her kes û her netew dikare çanda xwe bi zîmanê xwe bi kar bîne û jê sûdê bigire, û eger rêjeya bikaranîna intirnê di nav Kurdan de bilindtir bibe, ev sûdwergirtin jî dê pirtir bibe û herweha ew kêmasiya ku di ragihandin û rojnamegeriya 8

AKP ... Dûmahîk

kuştin û em jî lê mêze dikin û bêdeng dimînin. Ustubariya her Kurdekî û Tirkekî ye ku li hember ev şerê qirêj ku li Tirkiyê dibe bisekine û wî rawestîne...)).

Di vî warî de, cîgirê sekretêrê partiya YEKÎTÎ rêzdar Mistefa Meşayêx jî, li roja 12/9/2015an bi navê ((partiyên Lêvegera Siyasî)), li ser rewşên ku li Bakurê Kurdistanê germ bûne, bi taybetî jî li bajarê Cizîra Botan, di daxuyaniyekê de eşkere kir û got: ((. Em di koma partiyên lêvegera siyasî de, tundûtûjiya ku bi şeweyekî bi rêkûpêk ji hêla Erdoxan û partiya wî de li dijî gelê me li Bakurê Kurdistanê dibe şermezar dikin, û xebata birayên xwe li Cizîra Botan û li bajarên Kurdî yên din ji bo bidestxistina mafên wan ên netewî û demokratî silav dikin, û li hember destlatdarên Anqrê yên zordar li kêleka wan disekin..)).

Bi rastî çavên çel milyon kurd li Rojhilata Navîn li Tirkiyê û li Bakurê Kurdistanê ne. Ew xebata gelê xwe li wî beşî ji Kurdistanê xwe dişopînin, hemî jî hêvîdar in ku pirsgrêkên gelên Rojhilata Navîn bi şeweyên aştîyane werin çareserkirin û biratiya gelan were parastin. Û bila tu kes xewnan nebîne, û hewil nede ku dîrokê paşde bizivîne.

Li Efrînê ... Dûmahîk

encûmenên şaredariyan de beşdar nebe û namzetan jî jê re nede, daxuyaniyê wiha xuya kir: ((Biryara partiya me ew e, ku namzetan ji bo hîlbijartinên endamên ecûmenên şaredariyan nede)). Lê belê wê tekez kir, ku mafê herkesekî heye ku biçe yan neçe hîlbijartinan, ji ber ku ew mafekî kesane û rewa ye û gerek e herdem, eger erênî be yan jî neyînî be, ji hêla herkesî de were parastin. Lê belê tiştêkî pir girîng di daxuyaniya partiya YEKÎTÎ de ne hati bû gotin, ew jî ew bû, zor pêwîst û girîng e ku TEV-DEM, wekî ku aliyê destlatdar û rêvebir e, lêvegereke rast û dudrust li şeweya ku hîlbijartin pê hatin lidarketin bike, kêmaniyan nas bike û serast bike, kesên ku destdirêjî û destêwerdan jî kirine bide nasîn û seza bike. Ji ber ku, herêma herêma me ye, gel gelê me ye, xweserî xweseriya me ye jî, zor pêwîst e ku em li destpêkê, rêzdariya maf û daxwaziya gelê xwe bigirin û bibin mîna keke baş û balkêş ji hemî gelê Sûryê re. Yan jî emê zîyanê bibînin û destkeftiyên me jî wê bi ezeziya me ya siyasî û bi destên me ji dest me herin.

Helbest....

■ Axîn Welat

Tirs
 Em biçûk bûn û hîn jî,
 Dayîkên me em bi bavan
 ditirsandin.
 Bavan jî bi Xwedê...
 Hemûyan tirs bi hezkirinê ve
 grêdan,
 Me ne ji bavan hez kir, bê tirs.
 Ne ji Xwedê.
 Hezkirin
 Ne ji te hez dikim ji boy ku
 helbestekê bi te binivîsim
 yan perperîkekê bi xwe
 Şad bikim.
 Lêbelê ji bo ku tu
 her nivîsandin
 Ê xwendina min bî.
 Her tiştê qeyd dikim û
 jê dibim.
 Her tiştê bi bîr tînim
 û ji bîr dikim.
 Ji bo ku tu gava min
 Ya yekemîn
 û ya dawîn bî.
 Ji boy ku
 tu ez bim
 Ez jî tu bî.

Qamişloka birîndar

■ Ebdil Rehîm Isma'îl

Qamişlo birînek kûr
 Ji nûvre li te derbû
 Li nîva taxa Meyselûn
 Tijî pêt û agir bû
 Li bingiha tendirûstî
 Dawiya miha Eylûnê
 Milet li wir giha hev
 Cî nema kes lê rûne
 Dayika zarok anîn
 Da ku wa biparêzin
 Ji nexweşiyên giran
 Da ku bidn wa derman
 Derî li wan hate girtin
 Melkemot hate xwestin
 Giyan ji wa bistîne
 Yek ji wan jî ne mîne
 Melkemot karê xwe kir
 Giyanê wan tevde bir....
 Hiştin kuştî û birîndar
 Dayîka di kirin hewar
 Xweda binêre li xwar
 Li vî miletê hejar
 Li destpêka sibihê
 Cihde li wa bû êvar

Dayîkê keça xwe bir
 Hey dayîka dil kevir
 Çawa tu vedigerî
 Keça ciwan bi kû de bir
 Bûye roja mehşerê
 Li ser serê me kurda
 Ax ji derdê felekê
 Rokê dev ji me ne berda
 Ew rondikê çavê min
 Wek baranê têne xwar
 Girî bûye karê min
 Deng nema bikim hewar
 Amûdê Helepça
 Heskê û îro jî Qamişlo
 sibe kî li ser rê ye nizanim
 va me siparte te Xwedayê
 dilovan

Kurd û Internet ...
Dûmahîk

kurdî de heye, Kurd
 dikarin bi riya internetê ji
 holê rakin û her tiştê xwe
 "dîrok, ziman, folklor û
 çanda xwe" bighînin deh
 milyon kesan. Pir cihê ser-
 bilindî û kêfxweşiyê ye, ku
 îro bi sedan malperên kurdî
 hene û rojane ev hejmar
 pirtir dibe û naveroka wan
 jî dewlementîntir dibe û
 dikeve xizmeta doza kurdî.
 Di heman demê de pêwîst
 e Kurd ji vê pêşketina
 teknolojiyayê bê par
 nemînin û her kes, li gora
 kanîna xwe pê mijûl bibe û
 sûdê li xwe û miletê xwe
 bike.

Nisrîn Ebdella ... Lehenga Gelê Kurd

hebûn, mîna serokê firensî rêzdar Fîranswa Holand. Di nava wan de du kesayetiyên Kurd jî hebûn; yek Rêzdar Felah Mistefa perbirsê karûbarên derve yê Herêma Kurdistanê, ya din jî serkirdeyek ji Hêza YPJ bi navê Nisrîn Ebdella bû.

Nisrîn Ebdella jineke Kurd e, di Hêza Parastina Jinê YPJ de ji berpîsên rêza yekê ye. Ew bi şêweyê fermî hati bû vexwandin, û di beşekî ji civînê kongirê de amade bû. Li derveyî kongrê jî, gelek hevdîtinên ji hêla beşdaran û Medyayê de pêre hatin kirin.

Hersal li çarê meha Rezberê (Êlûl), Kongira Ewlehiyê ya Navdewletî (Globsêk) li bajarê Biraţîslava peytexa dewleta Silovakiya li dar dikeve. Îsal dora 800 kesayetiyên siyasî û leşgerî ji seranserî cîhanê lê amade bûn. Jê rêber û serokên dewletan jî

Piştî serbaza wêrek Nisrîn li dewleta Çîkê bû mêvan, li Çîkiya şalyarê berevaniyê, Nisrîn bi nîşan û xelata Berevaniyê ya dewletê xelat kir. Ew xelateke dewletê ye pir bilind e, wergirtina wê serfiraziyeke mezin e ji gelê Kurd re û ji xebata jina Kurd re bi taybetî. Spas ji lehenga Kurd Nisrîn re, wekî ku bû nûner û awêneyeke zelal û serkeftî ji doza gelê Kurd re li Sûryê, wê kani bû rûyê hevalên xwe û tevahiya gelê Kurd ê mirovanî û aştiyane li hember hêzên teror, nijadperest, olperest û tarî ji raya cîhanî re xuya bikira.

Tendurustiya Jina Ducanî (avis)

Jiyana zarok ji deqa ku bi zikê diya xwe dikeve de dest pê dike. Lewre, gerek e ji wê katê de dest bi guhdana jiyana wî û diya wî bibe. Li serdema me, mal, civak û jin bi xwe jî di ber rewşa jina bi ducana de berpirsiyar in. Lê belê erk û berpirsiyariya mezin herdem di stuyê dayîkê, ango jina ducanî de ye. Çînkî, jin biçûkê xwe nehe mehan di zikê xwe de hildigire, bi şev û roj, kûve biçê û çî bike, ew herdem bi wê re ye û bi xwe re hildigire, loma jî her tiştê ku dayîk têre derbas dibe û dibîne, ta rewşa wê ya derûnî jî, hikariyê li biçûkê wê di zikê wê de dike.

Lewre, di wan nehe mehan de, ustubariyeke giring dikeve ser milê jina ducanî; ji aliyekî de, divê tendurustiya xwe baş biparêze, daku berê xwe bi rengekî tendurustî mezin bibe, û ji aliyekî din ve kani be bi hêsanî biçûkê xwe ji metirsiyan biparêze û bi silamet jî dîne.

Bi tevahî, ducantiya normal tucarî jiyana jinê asteng nake; ew kane bi şêweyekî asayî bijî, bixwe, vexwe û karên xwe yên rojane û heroyî^(اعتیادی) jî bike. Lê ji bo ku metirsî li ser biçûkê wê kêmbibin, û bi şêwekî xwezayî mezin bibe û were cîhanê, çend şorindiyên^(نصیحة) giring hene divê netên jibîrkin û pêbendî pê bibe, hinek ji wan ev in:

- Pêwîst e, jina ducanî rojê sê caran nanê xwe bixwe. Rast e ku hemî cureyên xwarinê ji wê re ne qedexe ne, lê divê meywe, keskahî, goşt herdem di xwarina wê de hebin. Çînkî, goşt (protîn) ji bo mezinbûna biçûk giring e, meywe û keskahî jî vîtamîn û me`denan ji govde re peyda dikin. Hemî cureyên ronavan^(نورانی) jî ji ducaniyan re baş in, wek av, şîr, şîrav û hwd. Lê belê şîravên wek (meye û yên wek wê, hîç ne baş in. Û gerek e, nemaze jî di sê mehên dawiyê de, xo û xwarina şor jî hindik

werin xwarin, çînkî ew avê di govde ducaniyê de kom dike û zexta xwînê jî bilind dike.

- Hîç ne baş e, û pir bi ziyan e, ku jina ducanî cixarê vexewe. Ji bilî hemî ziyânên cixarê ku li ser tendurustiya her mirovekî dibin, ew li ba jina ducanî gelek metirsiyên îjdir çêdike, jê, yek: Gengazî bilind dibe ku biçûk berî dema xwe bibe, ew jî metirsiyeke mezin li ser jiyana wî peyda dike. Didu: Giraniya biçûk kêmbibe, ew jî dihêle ku ew zû nexwaş bibe û metirsî li ser jiyana wî hebe. Sedema sereke ji wan her du metirsiyan re ew e, ku kişandina cixarê, Okîcînê ji ser biçûk kêmbibe û nahêle ew bi şêweyekî asayî û tendurustî di malçûka^(Rehim) diya xwe de mezin bibe. 10

Mînaka Kurdî**((Nan ji êlê, av ji golê))**

avê ji gola avê vedixwe. Yanê ew ji kîsê bilî xwe û belaş dixwe û vedixwe. Xuya ye, gava ku ew kesa demeke dirêj wilo dimîne, sinciyên wî jî têne guhertin, tembel û bêkêr dibe, naxawaze karê bi sûde ji xwe re bike û ji berhema destê xwe bixwe. Wê hîngê ew li ser mirovên hozê (êlê) dibe bar û giranî, pêçiyên hemiyar bervê dibin û dibe ciyê loman. Lê ji ber ku ew hînî jiyana bêkar û bêkêr dibe, eyarê serê wî jî qaling dibe, şor tê kar nakin û herwiha hemî gotinan

pişguh dike. Wê hîngê, dema ku gotin tê ser wî û ser bêkêrtiya wî, dibêjin: Qey xema wî ye, ma ewê ji bo çi kar bike û xwe biwestîne, me ne ((nan ji êlê ye û av jî golê ye)), yanê jiyana wî parastiye, li belâşiyê dijî û şerm jî avêtiye, ma wê ji bo çi xwe biwestîne.

Ew mînakeke kevin e, ji dema sazûmana^(Sistema) hoz û êlan de ji me re maye. Ew ji malbat, yan kesê ku bê kar, arzû û dahatî^(mewrid) bimîne re tê gotin. Wê hîngê ew di nava êlê de bê kar rûdine; nê li ser wan dixwe û

Gelê me; bila nanê me ji destê me be, û ava me jî ji kaniya dilê me. Xwedê me û gelê me ji tiştê nebûye biparêze û li ser zimanan negerîne. Bêjin: Amîn!!

Beriya Cizîrê ... Dûmahîk

dêran û qewlên perestgehên Êzîdîyan lê têne bihîstin. Doda, gundê min gundek ji gundên pirbelav e di Beriya Mêrdînê de.

Ji destpêka mirovahiye ve şengeh li beriya Cizîrê û Mêrdînê hatine avakirin, hesip lê hatine kedîkirin, genim lê hatiye çandin, erebe û tekel lê hatine çêkirin û her wiha gelek şunwarên mirovahiye lê têne dîtin...

Ji mêj ve, gelek şaristanî li ser xaka wê hatine avakirin, gelek nîjad tere derbas bûne, pêmayên xwe, şop û şûna xwe li ser xaka wê hiştine, mîna; Til Helef (Waşokanî), Til Birak (Qehat), Til Bêder (Nabada), Til Erbîd (Aşnakom), Til Mozan (Orkêş) û wiha Çaxir Bazar, Girê Êlûnê, Girê Bihemdûnê û bi sedan girên dîrokî yê din ku li beriya Mêrdînê û Cizîrê berbelav in.

Di ser xaka wê ya dîrokî re Sobarî, Somerî û Akadî derbas bûne, artêşên Hûrîyan, Hisîyan, Mîtanîyan û Aşûrîyan şerê hev kirine û tevan tovên xwe di xaka wan de çandine. Li wan deveran gelek caran Firs û Romê hev westandine. Di esmanê wan de dengên oldarên Somerî û Babiliyan bilind bûne, li ser peravên çemê wê dû`ayên xwedênasên Mîtanî û Aramiyan li hev vegeyane... ev e Beriya Cizîrê û Mêrdînê, ev e dilê welatê me.

Tendurustiya... Dûmahîk

- Gerek jina ducanî karên giran neke û tiştên giran raneke, nemaze jî di mehên destpêkê û dawiyê de, ji ber ku karên wilo, metirsiya jiberçûna biçûk bilind dikin. Lê ne tê wê watereyê ku ducanî karên xwe yê heroyî neke.

- Pir pêwîst e, ku jina avis werzişeke sivik bike, û li meha dawiyê ducaniya xwe, heroj bi qaserî nîvkatekê bimeşe. Çinkî, werziş masûlkên govde xurt dike û dihêle tendurustiya wê baş bibe, û biçûkê xwe jî bi şewakî hêsan û tendurustî wîne.

- Gerek e jina ducanî mehê carekê here ba bijîşkê jinan, daku rewşa xwe û biçûkê xwe di bin çavan re derbas bike û nas bike. Çinkî gengazî heye, ku tiştên mîna pesta xwînê^(dexit) li wê bilind bibe, yan rewşa biçûk di malçûk de ne durust be, ew jî buvehiyeke îjdir li ser ducanî û berê wê çê dike.

- Rewşa derûnî(nefsî) ji bo jina ducanî pir girîng e. Pêwîst e rewşeke asayî û xweşbîn li derdora wê peyda bibe, çinkî mêlag bûye, ku ew ji jinê û ji biçûkê re jî pir bi sûde ye û morala jinê jî wê bilind dike.

Tendurustiyê baş ji hemî xwendevanên xwe re hêvî dikin, nemaze jî ji jina ducanî û hemî zarokan re, ji ber ku ew paşeroja civaka me ne.

Dîsa Koçberî! ... Dûmahîk

û bajarên xwe derdikeve û berê xwe dide nediyariyê. Bûyereke tarî ye dema mirov ji kok û derguşa xwe bi dûr dikeve û tamarên xwe di xak û hêlînên nû de bi cih dike. Ev koçberî îro bûye babet û cihê gengeşe û guft-guyên her kesekî. Ji rohilat ta welatên rojava, hemû dezgeh û alavên ragihandinê, hikumet û dewlet îro bi koça welatîyên me mijûl in. Li vir li ser sedemên koçberiyê nanivîs im, ew bi giştî diyar in û eşkere ne, ji ber ku sedema sereke ev şerê qirêj û gemar li welêt e, her çi sedemên din jî hebin ew "zarokên" vî şerî ne, kaniya belan ev şera ye. Dixwazim li ser jiyana û rewşa penaberan li van welatan rawestim.

Piştî gelek tengasî û zehmetiyên li ser riya hatina welatên Ewropa, riya derketina ji welêt û riya derya û sînorên welatan, meşa bi sed KM-an, metirsiya xeniqandinê di ava deryan de, razana li çol û daristanan, xapandina çete û diz û mafîya mirovan, xerckirina bi deh hezaran peran, zîndankirina mirovan di girtîgehan de, riswakirina ji aliyê pilîs û leşkerên dewletan de bi şeweyekî mirov xwe radeştî dezgehên van welatan dike.

Di serî de wan di kampan de bi cih dikin, hin xwarin û vexwerinê bo wan penaberan peyda dikin, kurên axa û feqîran, dewlemend û belangazan, biçûk û mezin, zana û nezana, rewşenbîr û nexwende dikevin yek rêzê, ew tev li ba karmendê dewletê yek in, ew tev penaber in. Di mehên pêşî de, 25 Euroyan didin her mirovekî, ew 25 Euro têra çar pake-

tên cixaran dikin..... Roja îro pêwîste 3-4 ta 6 mehan li benda hevpeyvînê raweste. Eger bû û bersiveke erênî hat, pêwîst e mirov di gelek zehmetiyên bîroqrati re derbaz bibe ta ku kani be malekê ji xwe re peyda bike. Roja îro ji ber pîrbûna penaberan ew zûbizû peyda nabin. Li gelek bajarên penaber di salonên sportê de, di salonên şahîyan de, di bargehên leşkeran de; min dît di nexweşxaneyan de bi cih dibin. Îro bi cidî daxifin ku radeya peran kêr bikin, li şûna peran pakêten xwerinê pêşkêşî penaberan dikin, di her pakêtekê de yek somin û du perçe penêr û yek kilo şekir û xoyê, her wiha du qutî leçer û mirîşkek û hin caran tûrek ard heye. Ew kesê difikire ku pere wek axê ne, ne rast difikire.

Mirov çi kal çi pîr çi ciwan bêçare ye, mecbûr e here kursa zimên, li vir "ez dixwezim ez naxwezim" tune ye. Li gelek deveran çênabe mirov li bajarê ku dixweze bi cih bibe, ew nekane ji herêma xwe derkeve, ew mecbûr e di herêma xwe de xaniyekî ji xwe re peyda bike, mebest ji vê biryarê ew e ku giraniyê li ser bajarên mezin kêr bikin û wan di bajarokên biçûk de bi cih bikin, helbet di bajarên biçûk de derfetên kar kêr in.

Li gor mercên jiyana li van welatan mirov qederê du -sê salan bê kar dimîne, ew kesê bi temen û bê sin'et tew her dem wê bê kar bimîne, an jî wê her karekî pê bikin ji paqîjkirina kolanan ta karê di xweringehan de. Ew kesê parêzer, endezyar, mamoste û karmend ku bi pozbilindî dijiya, bila pozbilindîya xwe ji bîr bike, gelek ji wan wê dakevin asta

nîvkirêkarekî, tew ew jî bi dest nakeve.

Di van çend mehan de min bala xwe dayê ku gelek kes xwedî dîplome gihane vir, her piraniya koçberan xort in, ango temen di navbera 20-40 salî de ne. Ev bi her awayekî ziyaneke mezin e, valabûna herêmên me ji berhemdar û avakeran, di heman demê de jî qezencek e ji bo welatên Ewropa.

Bi xwendina bûyera koçberiyê û zêdebûna penaberan re kom û komele û partiyên Ewropa yê nijadperest ên biyanînehez çalakiyên xwe xurt dikin. Rojane kampên penaberan disutînin, rojana ew toşî hêrişan dibin, li her deverê me guh lê ye çawa sixêf û gefan didin xelkê me û asta dijatiya biyaniyan bilindtir dibe. Her çendî xelk bi dilgermî pêşwaziya penaberan dike, her çendî alavên ragihandinê bi erênî wêne û bûyeran dinirxînin, her çendî siyasetvan û rojnamevan û rewşenbîr bi devliken li ser koçberan daxifin, lê di heman demê de, nijadperest jî xenata xwe berdewam dikin û ranawestînin, ew metirsiyeke mezin e li ser jiyana xelkê me. Di meh û salên pêşî de hîn kesên me nikanin van çalakiyên nijadperestan bi hişmendî binirxînin, ew hîn di bin bandora benca rewşa welêt de ne, ew wêneyên bajar û malên kavilkirî li welêt li ber çava ne, dema xwe digihînin van welatan, ew dibînin çendî jiyana li vir baş e û organîzekirî ye, her tişt li dûzane, lê bi demê re ewên toşî gelek astengî û bûyerên ne baş bibin, hingê xelkê me wê ji qatê ezmanan yê xeyalan dagere jiyana te'el û bi xem û qisawet.

Eliyê Ebdirehmên nas bikin

■ Mihemed Tobal

Eliyê Ebdirehmanê Momin, li gundê ``Bereka`` Wanê li Bakurê Kurdistanê li sala 1920an jî dayîk bûye. Di temenê şeşsalîyê de, jî ber zulma ``Roma Reş`` bi malbata xwe re goçe Yekîtiya Sovyêtê bû.

Elî li sala 1937an li zanîngeha Yêrîvanê beşa mamstetiyê qedand. Û li sala 1949an jî li zanîngeha Bako paytexta Ezirbîcanê xwendina xwe di beşê ``Pedegojiya-zarokan`` de bi dawî kir. Wî di şerê cîhanê yê

Eliyê Ebdirehmên

nivîsand û kar kir.

Li salên nodî jî sedsala borî, bû endamê ``Perlemana Kurdistanê li Derveyî Welêt``, ewa ku jî hêla PKK vê harti bû damezrandin.

Eliyê Ebdirehmên nivîskarê

diwem de jî di nava ``Artêşa Sor`` a Soviyetî de şer kir. Piştî, li sala 1955an di rojnama ``Riya Teze`` de

roman, kurteçêrok, pend û şîret û helbestê bû, û werger jî dikir. Wî di jiyana xwe de gelek dîwan û pirtûk weşandin, jê:

1.Mirov- 1957. 2.Xatê Xanim- 1959. 3.Gundê Mêrxazan-1968. 4.Şer di Çîyan de-1989. 5.Dê-Helbest. 6.Hesreta Min-Helbest. 7.Gulistan- Helbest... Û hinek din jî.

Eliyê Ebdirehmên li sala 1994an li bajarê Bako çû ser dilovaniya xwedê û li wir hate veşartin. Xwedê wî bi dilovaniya xwe şa bike û cihê wî bihuşt be.

Cureyekî Nû Ji Bapîrên Me

Li dehê miha Rezberê(êlûl), saziyên zanistî yên fermî li dewleta Başûra Afrîka ragihandin, ku lêkolîneran cureyekî nû ji nijadê mirov nas kiriye û bi ``Homo Nalîdî`` bi nav kirine. Lêkolîneran 1550 perçeyê hestuyên wî mirovî di şikefta bi navê (Stêrka Hilgerî) de dîtine. Diyar bûye, ku wî ren-

gemirovî miriyên xwe di binê şikeftan de vedişart. Zaniyar dibêjin belkî ew regezê mirov yê pêşîn bû ku miriyên xwe vedişart, ew yek jî tenê ji taybetmendiyên mirov e.. Hestuyên ku hatine dîtin ên panzde qerqodeyên(Heykel ezmî) bûn, di nava wan de hestuyên zarokan jî bebûn. Li gora texmîna zanyaran û lêkolîneran zanistî, temanê wan hestuyan di navbera 2 -2.5 milyon sal de ye. Zaniyar diyar dikin jî, ku Homo Nalîdî jîndarekî herî nêzîk bû ji nijada mirovê hişmend ve. Mejiyê wî dora 500mm³ bû, bedena wî

zirav û derdora 145SM-an bû, giraniya govde wî jî dora 45KG-an bû. Lingên wî dirêj bûn, û tiliyên destê wî hinekî quloç bûn, ew jî destnîşan dikin, ku ew meşok bû û baş kanî bû hiLperikiya ser daran. Zaniyar dibêjin, ev derande rêçeke nû ji bo naskirina çawahiya peydabûna mirov re li ser zemîne vedike.

Azadî ji girtiyên siyasî û xebatkarên gelê me yê Kurd re , yên di girtîgehên Sûriyê de

Êmêla Newrozê:
Newroz@yek-dem.com